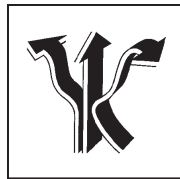

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 5

Матеріали

*Звітної науково-практичної конференції науковців МАУП
“Соціальна практика та теоретико-методологічні
засади модернізації України
(політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми)”
м. Київ, МАУП, 30 листопада 2017 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2017

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 12 від 25.10.17)*

Редакційна колегія:

М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
В. І. Литвиненко, д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко, д-р наук з держ. упр., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор).

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 5: Матеріали звітн. наук.-практ. конф. “Соціальна практика та теоретико-методологічні засади модернізації України (політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми)”, 30 листопада 2017 р. / редкол. :
М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2017. — 352 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези доповідей учасників науково-практичних форумів МАУП, що відбувались у контексті загальноакадемічної Науково-практичної конференції “Соціальна практика та теоретико-методологічні засади модернізації України (політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми)” з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43

Романенко Є. О., Чаплай І. В.

Філософські аспекти становлення комунікації як сутнісної характеристики державно-суспільних відносин 103

Лісовський П. М.

Перспективи рефлексії нового космічного порядку в постсучасності: кібербезпечні виміри..... 105

Нич Т. В.

Роль філософії в постнекласичному освітньому просторі 108

КРУГЛИЙ СТІЛ

“Держава та громадянське суспільство: динаміка складної взаємодії”

Костюк Т. О.

Держава та громадянське суспільство в Україні: динаміка складної взаємодії..... 111

Мельков Ю. О.

Фрактальність культури в сучасному світі 115

Пальм Н. Д.

Диалог культур в епоху глобалізації 120

Сухобрус М. Ю.

Громадянство і громадянська соціалізація..... 124

Семеняка Є. І.

Росія — політична свідомість і політична активність..... 126

XXI ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ СТУДЕНТІВ ТА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

“Психологічні проблеми молоді у сучасному світі”

Коляденко Н. В.

Синдром Ретта як потенційно курабельне захворювання 129

Вакуліч Т. М.

Вплив соціальних факторів на формування невротичних розладів 131

Пільгук Н. М.

Особливості прояву інтернет-залежної поведінки підлітків..... 133

Вус В. І., Віхровська В. А.

Взаємини з батьками та дітьми як чинник розвитку позитивного самоставлення дошкільника..... 136

Бахов И. С.

Проблемы психического здоровья студентов США..... 138

Кравчук С. М.

Соціально-психологічні особливості професійної діяльності фахівців пожежно-рятувальних служб 141

Danylova T. V., Salata G. V.

Beyond biological and social: a holistic approach to mental health 143

Віхровська В. А.

Психолого-педагогічні моделі формування позитивного самоставлення дитини 145

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ ФАКТОРІВ НА ФОРМУВАННЯ НЕВРОТИЧНИХ РОЗЛАДІВ

У сучасний період, особливо в умовах кризи у суспільстві, відзначається неухильне зростання неспсихотичних форм психічної патології, в основному за рахунок збільшення захворюваності невротичними розладами. Невротичні розлади сучасності в умовах патоморфозу характеризуються резистентністю, затяжним перебігом, призводять до формування, не тільки тимчасової, а й стійкої втрати працездатності. Незважаючи на те, що кількість по більшій частині емпіричних досліджень, присвячених вивченню психологічних наслідків перебування людини в травматичній ситуації, за останні роки швидко збільшується, багато теоретико-методологічних аспектів цієї проблеми залишаються або невирішеними, або дискусійними.

В Україні, зокрема, спостерігається зростання кількості невротичних порушень, зумовлених: безперервними бойовими діями, що відбуваються на сході України; політичною нестабільністю, загальним гальмуванням економічного зростання, що загрожує подальшим зростанням безробіття і падінням рівня життя населення; змінами виробничих відносин, соціально-психологічних стереотипів і цінностей в умовах ринкових перетворень.

Встановлено, що в генезі невротичної хвороби основне значення належить макрота мікросоціальним факторам, які набувають якості психогенів (тобто стають етіопатогенетичними чинниками) або сприяють розвитку захворювань. Але в умовах сучасного патоморфозу відбулися певні зміни в оцінці соціальних факторів та їх ролі і значення в процесі соціальної адаптації та відновленні якості життя. Без визначення характеристик соціальних факторів в генезі невротичної хвороби неможлива оцінка значущості їхнього впливу на виникнення і розвиток захворювання та ефективність психокорекційних заходів. Усе вище означене зумовлює необхідність комплексного вивчення впливу соціальних чинників на патогенез невротичних розладів.

Результати вивчення закономірностей клінічних факторів на особливості розвитку невротичних розладів у залежності від впливу мікросоціальних та макросоціальних чинників показало їх певну специфіку. Аналіз клінічних проявів виявив, що серед осіб з невротичними розладами у 27,3 % спостерігався астеничний синдром, астено-депресивний синдром — у 34,1 % та астено-іпохондричний — у 38,6 %. Аналізуючи вплив соціальних факторів, виявлено що, найчастіше з макросоціальних факторів зустрічалися: відсутність перспективи у 40,9 %, безробіття у 34,1 %, вимушена міграція у 29,5 %, загроза безробіття у 27,3 %, міжособистісні конфлікти у виробничому колективі у 22,7 %. Дані макросоціальні фактори вплинули на відреагування в певних умовах, порушили основу індивідуальної адаптації до несприятливих психічних факторів, викликали порушення комунікативних відносин (головним чином у вигляді невротичних розладів). Мікросоціальними факторами найчастішими у осіб з невротичними розладами були такі: погіршення матеріально-побутових умов — 29,5 %, сімейні конфлікти та особистісні захворювання — 27,3 %, матеріальна скрута — 25 %, вимушені зміни в сімейному статусі (поїздки за кордон, тимчасові

розлучення) — 18,2 %. Особливості життя та здатність виживати і нормально функціонувати в таких умовах, нерідко ворожих до біологічної та психологічної природи призводить до вимушеного пристосування, яке небажане, але спочатку уявляється можливим. Насправді не може бути істинною адаптацією до навколишніх умов і фактично нерідко досягається ціною невротичних розладів.

В результаті дослідження осіб з невротичними розладами спостерігалась емоційна напруженість, виражена потреба у фізичному та психологічному спокої та розслабленні, виникала просто крайня та невідкладна необхідність у всьому, що може принести задоволення та спокій, зниження працездатності через фізичну астенію, пасивна пригніченість. Аналізуючи обстежених родичів осіб з невротичними розладами, визначено, що у даній групі обстежених визначалася напруженість, потреба у спокої та розслабленні. Родичі відчували психологічні напруження та збудження, потяг звільнитися від надмірного подразнення, потребу у розвантаженні та полегшенні. Виявлено, що більшість родичів (56,8 %), відчували внутрішній неспокій, страх (перед залежністю, примусом, страх перед втратою, простором, спустошенням, обмеженнями). Родичі осіб з невротичними розладами подавляють незадоволеність, яка виявляється у надмірній чутливості, подразливості, надмірній нетерпимості, все це потребує вольового напруження. Терпима готовність до компромісів — тільки видається, спостерігається вимушена пристосованість, а реакцією самозахисту є відмежування особистісної емоційної сфери. Встановлено, що досліджувані з невротичними розладами, мають властивість реагувати на різноманітні стреси підвищеним рівнем особистісної та реактивної тривожності, неприємними переживаннями, стурбованістю, неспокоєм, порушенням вегетативної нервової системи. При дослідженні їх встановлено, що у 56,8 % родичів високий та помірний рівень реактивної тривожності, а у 63,3 % — високий та помірний рівень особистісної тривожності. Тривога родичів у цій групі характеризується різною інтенсивністю, наявністю усвідомлених неприємних переживань, що виникають як реакція на стреси, частіше соціально-психологічного характеру. Виявилось, що у осіб з невротичними розладами вираженими є: потреба в емоційній теплоті (100 %), травматичний невроз (100 %), потреба відчувати себе захищеною (99,1 %), агресія направлена на себе (98,5 %), страх (96,3 %), тривожність та бажання контролювати її (94,6 %), занепокоєння (83,6 %), сексуальні проблеми (79,6 %), зниження загального фону настрою (76,5 %), залежність від інших (78,5 %), чутливість (75,9 %), депресивні реакції (65,7 %), агресія направлена на інших (59,6 %), відчуження від дійсності (56,4 %), пильність (54,2 %); найменше виражені: ворожість (33,5 %), гнів (16,3 %). Аналізуючи дані анкети, у групах осіб з невротичними розладами та їхніх родичів, виявлено що вказівки на певні фактори у родичів та пацієнтів, які привели до захворювання на неврастенію, співпадають. Такими факторами виявилися: створення загрози майбутньому, погіршення умов проживання, погіршення якості харчування, матеріальні труднощі, проблеми в суспільстві. Найбільша розбіжність спостерігалася при порівнянні таких факторів: погіршення дружніх відносин, зменшення спілкування за межами дому, погіршення дозвілля, погіршення взаєморозуміння. Оцінка родичів відрізнялася, вони не надавали такого великого значення міжособистісному спілкуванню і не пов'язували погіршення дружніх відносин, зменшення спілкування із розвитком невротичного захворювання. Отже, при профілактиці невротичних розладів слід враховувати наступні чинники неврозогенезу: мікросоціальні (погіршення матеріально-побутових умов, сімейні конфлікти, вимушена міграція, службові конфлікти, хвороби близьких, смерть рідних та близьких), макросоціальні (безробіття, відсутність перспективи, негативний вплив засобів масової інформації).